

**PLA DIRECTOR SECTORIAL DE CARRETERES
(ILLA DE MALLORCA)**

ANNEX 1: MARC TERRITORIAL

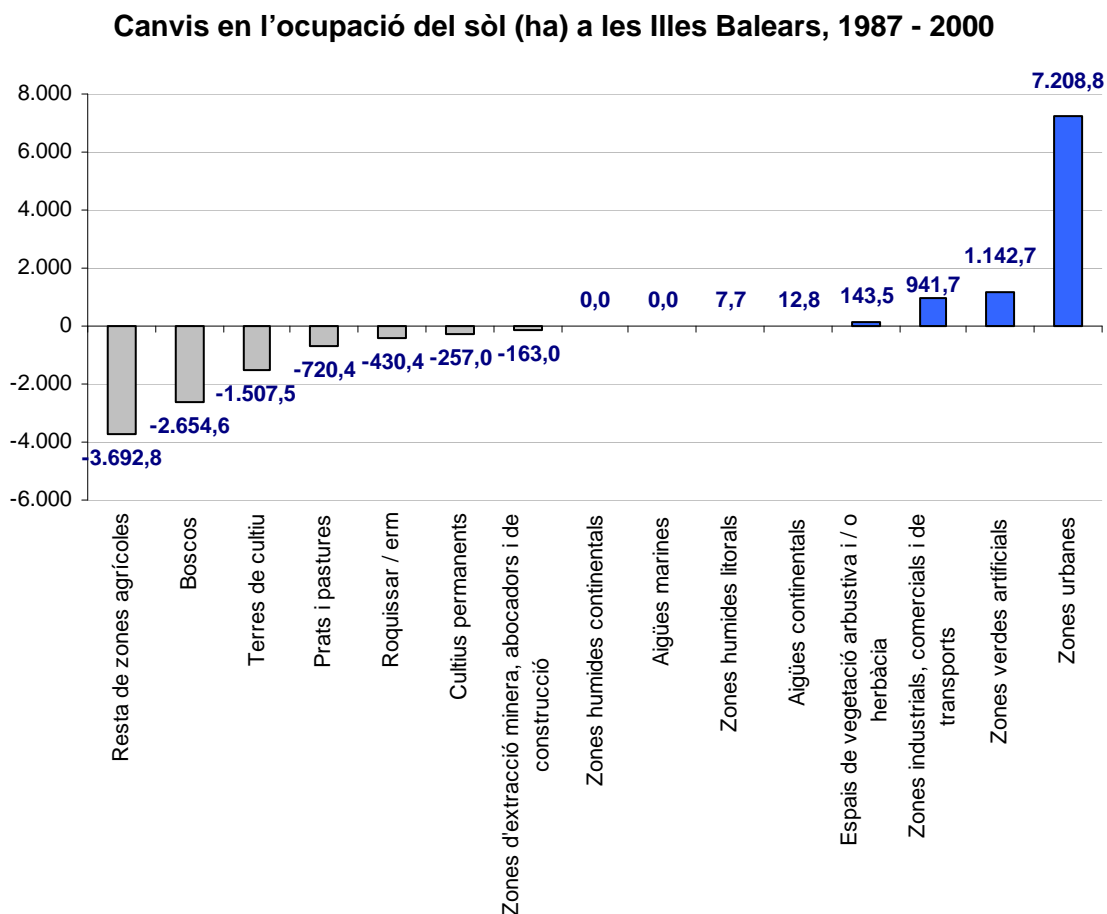
1.4. Usos del sòl

Novembre 2009

Evolució dels nuclis urbans

Evolució dels usos urbans

La figura 1 mostra l'evolució de les diferents ocupacions del sòl amb dades obtingudes a partir de la comparació de dues imatges de satèl·lit dels anys 1987 i 2000.

Font: Observatorio de la sostenibilidad en España (OSE)

Figura 1

La figura 2 mostra l'evolució de l'ocupació del sòl per a usos urbans i d'infraestructures a les Balears durant el període 1987-2000.

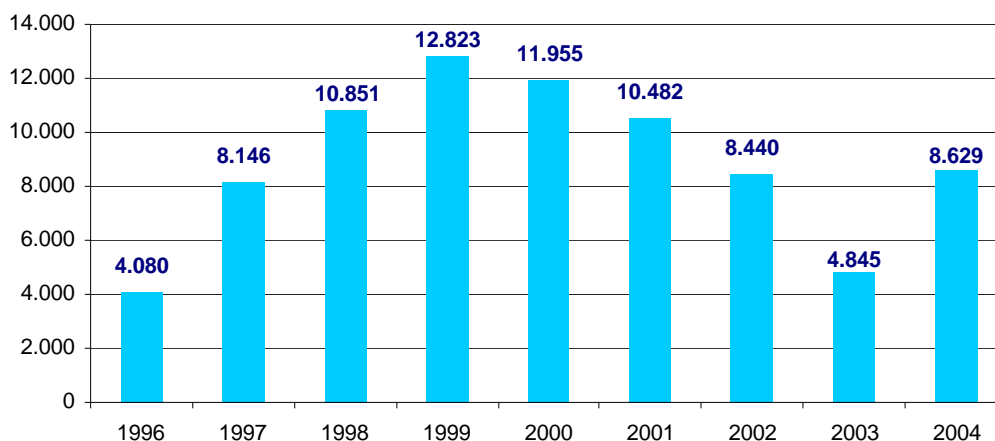
Evolució de l'ocupació del sòl per a usos urbans i d'infraestructures a les Balears, 1987 – 2000				
Ocupació del sòl	Superfície (ha)		Increment 1987 – 2000	
	1987	2000	Hectàrees	%
Teixit urbà continu	7.705,0	8.021,8	316,8	4,1%
Estructura urbana laxa	134,9	149,4	14,5	10,7%
Urbanitzacions exemptes i/o amb jardí	10.078,1	16.955,5	6.877,4	68,2%
Zones industrials o comercials	751,2	1.425,6	674,4	89,8%
Autopistes, autovies i terrenys associats	316,9	505,0	188,1	59,4%
Zones portuàries	441,3	482,8	41,5	9,4%
Aeroports	1.126,8	1.164,6	37,8	3,4%
Zones d'extracció minera	161,8	307,5	145,7	90,0%
Zones en construcció	973,9	619,4	-354,5	-36,4%
Instal·lacions esportives i recreatives	359,0	1.501,6	1.142,6	318,3%
Total superfícies artificials	22.048,9	31.133,2	9.084,3	41,2%

Font: Observatorio de la Sostenibilidad en España (OSE)

Figura 2

En el cas de Mallorca, les dades corresponents a l'evolució del nombre de projectes visats al Col·legi d'Arquitectes (figura 3) indiquen una evolució molt similar a la que s'ha donat per al conjunt de les Balears, si bé el màxim se situa a l'any 1999, el que suposa una certa lògica si s'assumeix que el visat de projectes és una passa prèvia a l'atorgament de la llicència municipal d'obra.

Evolució del nombre de projectes visats a Mallorca, 1996 - 2004

Font: Col·legi d'Arquitectes de les Illes Balears

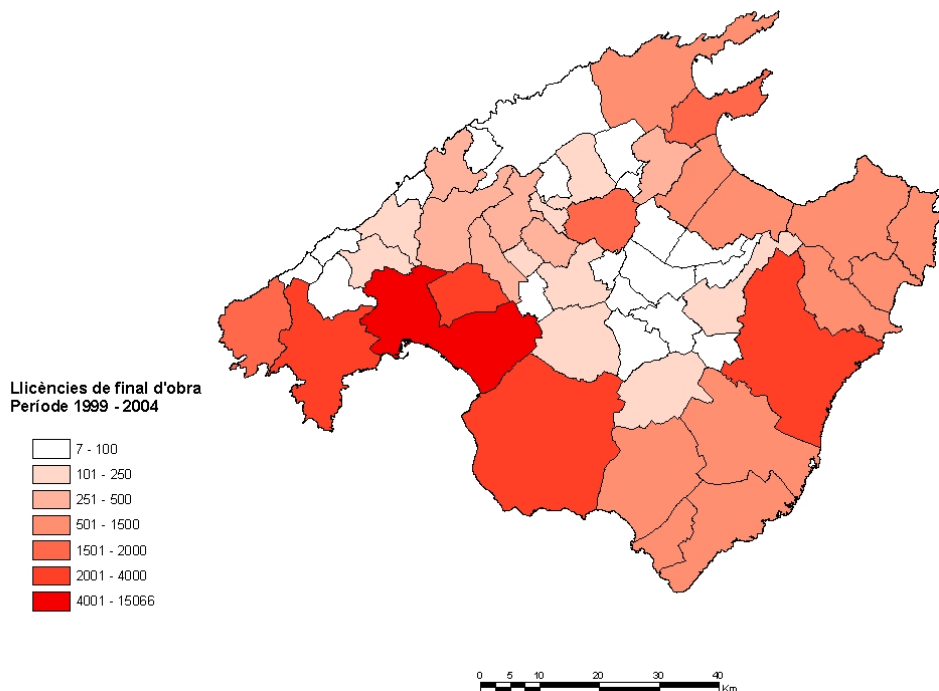
Figura 3

D'aquesta manera, en el període 1996 – 2004 es va assolir un màxim de 12.823 visats d'obra (1999), el que suposa un increment molt elevat respecte del valor inicial. S'observa així un cicle de creixement entre 1996 i 1999, seguit d'un alentiment entre 1999 i 2003 que es trenca l'any 2004 en iniciar-se un nou període de creixement, amb un total de 8.629 nous projectes visats.

Distribució territorial del creixement urbà

En l'anàlisi del creixement de les zones urbanes als municipis mallorquins, en el període 1996 – 2006, s'observa una tendència a l'extensió de les àrees urbanes que s'ha donat de manera generalitzada en els nuclis tradicionalment de més pes. Aquesta evolució és el que mostra la figura 54, en la qual es mostra la distribució del nombre de certificacions de final d'obra atorgades per municipis en el període 1999 – 2004, com a variable aproximativa del creixement de les zones urbanes.

Distribució del nombre acumulat de certificats de final d'obra a Mallorca en el període 1999 - 2004

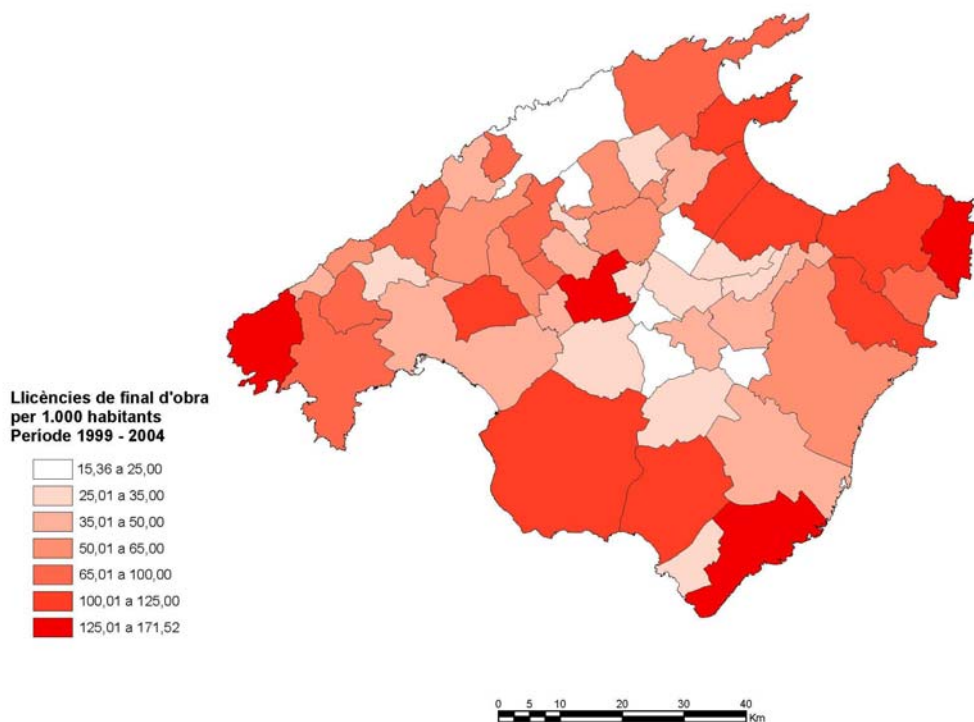
Font: Col·legi d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Mallorca

Figura 3

S'observa com els majors creixements s'han produït en dos grans eixos: un, el de la zona de Palma i els municipis propers (Andratx, Calvià, Lluçmajor i Marratxí), amb una segona zona de creixement situada en els municipis de la "segona corona" metropolitana

(Esporles, Bunyola, Santa Maria, Algaida, Binissalem). El municipi de Manacor encapçala una segona àrea de creixement als municipis del litoral de Llevant, els quals també presenten creixements força importants, de manera semblant al que succeeix en el cas d'Alcúdia i Inca. Novament, com en el cas del creixement demogràfic, alguns dels municipis del Pla i els més regressius de la zona de Tramuntana queden al marge d'aquesta dinàmica.

Distribució del nombre acumulat de certificats de final d'obra per cada 1.000 habitants, 1999 - 2004

Font: Col·legi d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Mallorca

Figura 4

En termes relatius, les mateixes dades ponderades per cada 1.000 habitants suavitzen el paper dels municipis més grans i treuen a la llum una major pressió urbanística en municipis més petits. És el cas dels municipis de la corona metropolitana de Palma, on destaquen els casos d'Andratx, Lluçmajor, Marratxí i Campos. Aquestes mateixes dades destaquen també municipis del litoral, com és el cas de Santanyí, Capdepera i els municipis de la badia d'Alcúdia.

Evolució de la jerarquia urbana

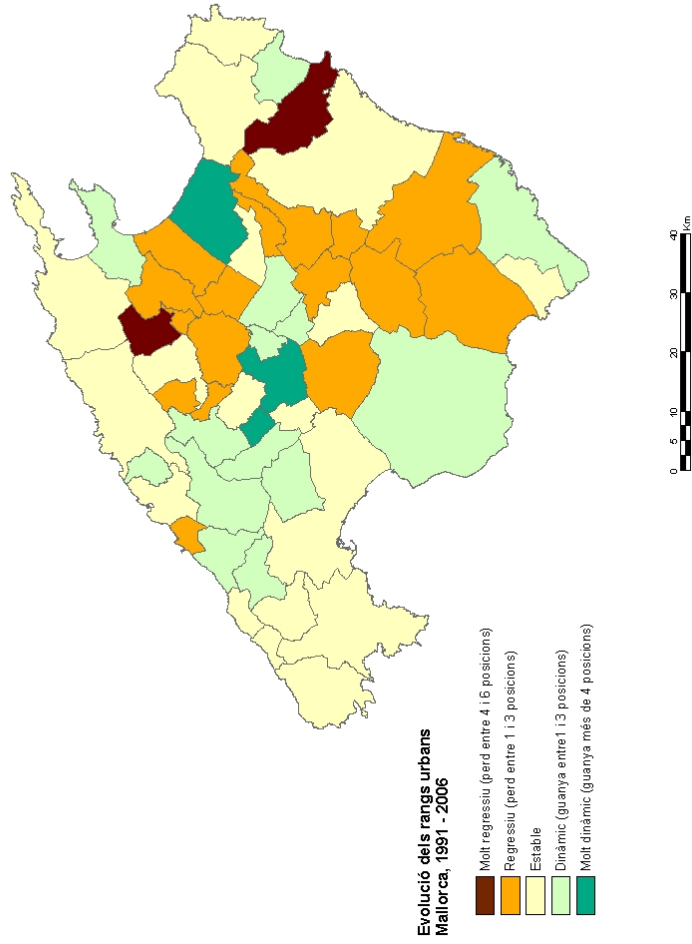
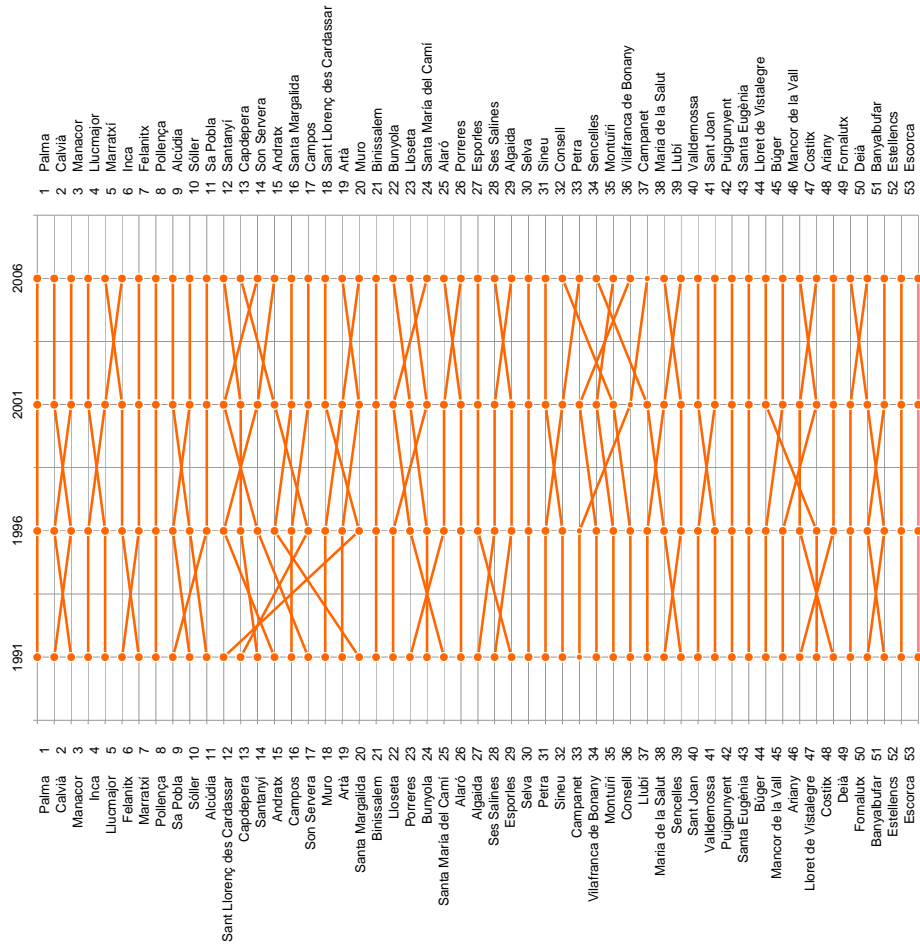
La classificació dels municipis de Mallorca segons el seu pes demogràfic en el període 1991 – 2006 permet establir una comparació en funció de l'ordre en la jerarquia de cada municipi entre els anys analitzats. La figura 56 representa la posició de cada municipi en els anys 1991, 1996, 2001 i 2006, de manera que permet classificar-los segons la seva evolució en relació a l'ordre respecte la resta de municipis.

D'aquesta manera es poden classificar els municipis segons la seva dinàmica entre els anys 1991 i 2006:

- 1) **Municipis molt regressius:** són els municipis que perden més de quatre posicions en el període d'anàlisi. Únicament s'hi compten els municipis de Campanet i Sant Llorenç.
- 2) **Municipis regressius:** corresponen als municipis que perden entre 1 i 3 posicions en el període d'anàlisi. En aquesta categoria s'hi engloben els municipis d'Algaida, Ariany, Búger, Campos, Deià, Felanitx, Inca, Lloseta, Llubí, Mancor, Muro, Petra, Porreres, sa Pobla, Sant Joan i Vilafranca.
- 3) **Municipis estables:** municipis que no han variat la seva posició entre 1991 i 2006. Correspon als casos d'Andratx, Artà, Banyalbufar, Binissalem, Calvià, Capdepera, Escorca, Estellencs, Manacor, Maria, Montuïri, Palma, Pollença, Puigpunyent, Santa Eugènia, Selva, ses Salines i Sóller.
- 4) **Municipis dinàmics:** correspon als municipis que han pujat entre 1 i 3 llocs en la classificació en el període de referència. S'hi inclouen els municipis d'Alaró, Alcúdia, Bunyola, Costitx, Esporles, Fornalutx, Lloret, Lluçmajor, Marratxí, Santa Maria, Santanyí, Sineu, Son Servera i Valldemossa.
- 5) **Municipis molt dinàmics:** aquest grup inclou els municipis que han pujat més de quatre llocs en el període 1991 – 2006. S'hi inclouen només els municipis de Consell, Santa Margalida i Sencelles.

S'observa com en general predominen les situacions d'estabilitat, tot i que hi ha casos significatius que destaquen pels canvis produïts, sobretot en els municipis capdavaners. És el cas del municipi d'Inca, tradicionalment un dels tres pols territorials de Mallorca, que passa del quart al sisè lloc, i el de Felanitx, que passa del sisè al setè lloc. En sentit contrari és de destacar la dinàmica del municipi de Marratxí, que remunta del setè al cinquè lloc, així com el cas de Lluçmajor, que passa del cinquè al quart lloc.

Evolució dels rangs urbans a Mallorca, 1991 - 2006

Evolució dels rangs urbans Mallorca, 1991 - 2006

Font: IBAE
Figura 5

